

Keiharde software

Het Zweedse Softube maakt plug-ins die allerlei analoge apparatuur emuleren. Ze gaan nu een stap verder door een controller uit te brengen die alleen met hun eigen software channelstrip werkt, maar die daardoor wel voor elke functie een eigen knop heeft.

door Wessel Oltheten > wessel@interface.nl

Console 1 gebruiken is net zoiets als een mengtafel van een bepaald merk en type aanschaffen. Vanaf het moment dat je het ding je studio in hebt gesleept, gaat al je geluid er doorheen en krijgt het een beetje van dat karakter mee. Nu heb je voor dit prachtig ogende kastje van Softube geen verhuishulp nodig, maar het idee erachter is wel dat je op elk kanaal van je daw-mixer dezelfde Console 1-channelstrip zet. Op die manier transformeert je daw in een Softube mixer, en doe je er voortaan het gros van je mixwerk mee.

Dit vraagt nogal wat vertrouwen, helemaal in de wereld van de verwerende daw-gebruiker die voor ieder type klank een andere compressor in zijn plug-incollectie heeft. Softube doet een kleine handreiking door het mogelijk te maken delen van de channelstrip te vervangen door andere Softube plug-ins. Ook worden er meer complete channelstrips ontwikkeld die perfect op de controller zullen aansluiten, maar concrete plannen voor ondersteuning van software van andere ontwikkelaars zijn er (nog) niet.

Dit ietwat beperkte concept is helemaal geen ramp. Behalve dat in deze opzet de controller exact aansluit op de software – en je dus nooit misgrijpt – kunnen al die verschillende plug-ins ook afleiden van de kern van het mixen. Je blijft de oorzaak van het niet werken van een bepaalde klank maar wijzen aan het type plug-in, in plaats van de gebruikte instellingen. Eén goed stuk gereedschap waar je bijna alles mee doet – zoals die oude mengtafel – is wat dat betreft

zo gek nog niet, maar dan moet het wel écht goed zijn natuurlijk.

Mooie toevoeging

Console 1 is gebaseerd op de functionaliteit en klank van een SSL 4000 channelstrip, maar met wat toegevoegde handigheidjes. Van links naar rechts loopt het signaal door de ingangsectie met gainpot en polariteitschakelaar. Dan volgt de filtersectie met variabele laag-af- en hoog-af-filters, die volgens goed SSL-gebruik ook in de sidechain van de compressor zijn te schakelen. De gate is uitgebreid met Softube's eigen versie van de transient designer, een heel goede toevoeging voor een channelstrip. Samen vormen die twee de shapesectie. Daarna komt de equalizer: die is 4-bands parametrisch en de twee buitenste banden zijn als shelf-, bell-, maar ook als cut-filter te gebruiken. Op die manier heb je toch nog een laag-af-filter voor het audiosignaal beschikbaar als je de filtersectie al in de sidechain van de compressor hebt geschakeld.

De compressorsectie heeft continu-variabele timing- en ratio parameters, en daarbij nog een parallelle mixfunctie. De volgorde van shape, eq en compressie kun je met een druk op de knop veranderen. Daarnaast is er nog een externe sidechain-ingang beschikbaar, die je naar de shape- of de compressorsectie kunt sturen. Tot slot volgt het uitgangscircuit, dat harmonische vervorming toe kan voegen. Je hebt controle over de hoeveelheid en de klankkleur van de vervorming.

Om de strip nog completer te maken zijn er ook solo- en muteknoppen, een panner en een volumeknop aanwezig. De volumeknop

had wat mij betreft ook een enkele gemotoriseerde fader mogen zijn; dan zou ik eerder geneigd zijn hem voor volumeautomatisering te gebruiken. Nu is het vooral een regelaar om te compenseren voor het niveauverschil dat de processing veroorzaakt, al beschikt de compressor over autogain. Een mooie toevoeging zijn de duidelijke meters voor het in- en uitgangsniveau en voor de werking van de gate en compressor.

Bizar

Een computer gaat pas echt als een mengtafel voelen als je niet voor elk wisselwonderje je muis nodig hebt of op je scherm moet kijken. Om dat voor elkaar te krijgen heb je een manier nodig om snel het kanaal dat je wilt bewerken op de controller te krijgen. Veel controllers laten je in rijen van acht of zestien door de beschikbare kanalen bladeren, maar dat is met de Console 1, waar je maar één kanaal tegelijk mee kunt bedienen, natuurlijk gekkenwerk. Softube heeft daarom gekozen voor een ietwat bizarre oplossing: twintig genummerde drukknoppen, corresponderend met twintig kanalen. Daar kun je vervolgens wel weer in banken van twintig door omhoog of omlaag bladeren. Omdat er geen display is dat de naam van het geselecteerde kanaal weergeeft, ontcom je er niet aan om je beeldscherm te blijven gebruiken.

Gelukkig zijn er ook een paar enorme time savers aan boord: de mogelijkheid om channelstrips te groeperen en de optie om instellingen naar een ander kanaal te kopiëren bijvoorbeeld. Ook is er de all-knop, waarmee je een bepaalde handeling in één keer op alle channelstrips uitvoert (erg handig voor

Als je de kanaalnummers eenmaal in je hoofd hebt zitten, ga je als een razende door de verschillende instellingen heen

het trimmen van de uitgangsniveaus). De undofunctie is de kers op de taart: wanneer je per ongeluk aan iets draait dat je niet perfect had ingesteld, kun je de verandering gewoon weer ongedaan maken. Alle instellingen worden aangegeven op de controller met leds rond de encoders en bij de betreffende drukknoppen, en met een shifttoets verander je de resolutie van de encoders van grof naar fijn.

Omslachtig

Het blijkt geen enkel probleem te zijn om op mijn oude MacBook Air vijftig channelstrips te draaien met alle processing aan. Gelukkig maar, want het hele idee achter Console 1 is

natuurlijk dat de plug-in op elk kanaal van de mix wordt gebruikt. Het is omslachtig dat je de tracknamen handmatig moet invullen in de plug-in, wil je die later in het display van de channelstrip kunnen teruglezen (in Cubase en Studio One werkt het gelukkig al automatisch en aan bredere ondersteuning wordt gewerkt). Dat display kun je automatisch laten openen als je een kanaal selecteert. Voor mij is het essentieel om de namen wel in te vullen, want ik denk wel dat de bas op kanaal 11 zit, maar zeker weet ik het pas als ik op de knop druk en ik op het scherm zie staan of ik juist gekokt heb.

Het kanaalkeuzeproces blijf ik omslachtig vinden, ook al kun je er in compacte projecten heel snel mee werken. Met grote projecten

INFO

- prijs incl: € 839,-
- distributie: Softube AB, sales@softube.com
- internet: www.softube.com

is het een enorme, vrijwel ondoenlijke, geheugenoefening. Wat dat betreft zou het mooi zijn als er wat basale communicatie tussen de daw en de controller zou zijn. Dan zou je bijvoorbeeld met je muis (of een fadercontroller) een kanaal in de daw kunnen selecteren, waarvan de channelstrip dan >>

Ook voor Windows

Tijdens de test was enkel nog de Mac-versie van Console 1 verkrijgbaar, maar Softube werkte op dat moment aan een Windows-versie. We verwachten dat die uit is op het moment dat je dit leest.

De undofunctie is de kers op de taart

>> automatisch geselecteerd wordt op de Console 1-controller.

Ook zou ik liever hebben gezien dat de pan-, solo-, mute- en volumeknoppen de betreffende daw-parameters zouden bedienen in plaats van Console 1's eigen functies. Solo werkt om deze reden alleen ten opzichte van de kanalen waar ook de Console 1-plug-in op staat, en de panner is alleen bruikbaar op stereo-instanties van de plug-in. Een knop om een kanaal in 'automatisch schrijven' te zetten was ook handig geweest; nu moet je toch weer je muis gebruiken voor je automatisering kunt opnemen.

Perfect

Deze frustraties daargelaten werkt het systeem qua bediening van de channelstrips wel heel lekker. Het heeft iets overzichtelijks om alle belangrijke parameters van een mix op zo'n klein oppervlak te kunnen bedienen. Als je de kanaalnummers eenmaal in je hoofd hebt zitten, ga je als een razende door de verschillende instellingen heen, en dat alles zonder afgeleid te worden door een beeldscherm. De leds die de instellingen aangeven werken perfect: staat een processorsectie uit dan branden ze niet; is de sectie ingeschakeld maar staan ze in de neutrale stand dan zijn ze halverlicht, en als er aan een knop gedraaid is, brandt de bijbehorende led fel. Het geheel is *easy on the eye*, wat zeker niet onbelangrijk is.

Als je de controller een keer niet bij de hand hebt, bijvoorbeeld onderweg, kun je toch je sessies openen en de channelstrips gebruiken. Door in de plug-in op Show Knobs te klikken krijg je een zeer uitgekledede weergave van de controller te zien, waar je instellingen op kunt veranderen. Toch is duidelijk dat Softube dit gebruik niet aanmoedigt – en wellicht de controller ook als beveiliging tegen piraterij ziet. De knoppen zijn nog net te bedienen, maar de schakelaars kun je nauwelijks zien.

SPECIFICATIES

- werkt met alle belangrijke daw's
- 32/64-bit vst/vst3/au/aax-plug-in
- iLok License Manager (iLok usb-key niet nodig)
- inclusief Solid State Logic SL 4000 E plug-in met parametricse eq, compressor, gate, transient shaper, high/low cut-filters en harmonics/distortion
- gebruik van andere Softube plug-ins mogelijk
- Hardwarecontroller
- usb-connector (type B)
- usb-bus powered
- afmetingen: 428x42x189mm (wxhxd)
- gewicht: 1,95kg

Toch kun je zonder controller met geen mogelijkheid de grote weergave van de channelstrip te zien krijgen. Begrijpelijk, maar wel een beetje jammer als je vaak buitenshuis werkt.

Werken met de Console 1 is erg leuk, want ik merk al snel dat ik er de meeste dingen wel mee voor elkaar kan krijgen. Alles doet wat het belooft en is prima bruikbaar. Vooral de secties die veel mensen als bonus zullen zien, de transient designer en de drive-sectie, blijken in veel gevallen juist het verschil te maken. Natuurlijk kun je voor die functies ook andere plug-ins vinden, maar de eenvoud en effectiviteit van deze implementatie is wel heel prettig.

De karakterknop op de drivesectie werkt perfect om te bepalen waar je in het frequentiespectrum nadruk wilt leggen. Vooral op percussie en basinstrumenten helpt het om ze krachtig en goed hoorbaar in de mix te maken. De eq klinkt zoals je verwacht, maar in het gebruik voelt hij heel anders dan ik van plug-ins gewend ben, en dat is puur te danken aan de controller. Het gebrek aan grafische input en de mogelijkheid om tegelijkertijd aan de gain en de frequentieknop te draaien zijn een verademing.

De klank is goed, een beetje *middle of the road* eigenlijk. Datzelfde geldt ook voor de compressor, en dat is helemaal geen probleem voor een channelstrip: die moet vooral veelzijdig zijn, niet te veel zijn stempel drukken. Een paar dingen vind ik verwarrend: bij de parallelregeling van de compressor staat Dry/Wet, terwijl de knop van Wet naar Dry werkt. En dat de threshold omlaag gaat als je de knop naar rechts draait, gaat ook tegen m'n gevoel in.

Dit zijn natuurlijk dingen die makkelijk in een software-update veranderd kunnen worden. In bepaalde gevallen zou je wel een meer uitgesproken klankkarakter wensen dan de channelstrip standaard heeft. De mogelijkheid om andere Softube plug-ins in te laden is dan heel welkom. Dat werkt goed, al komen natuurlijk niet alle parameters overeen met

de hardware. Wat dat betreft wordt het pas echt interessant als Softube met andere channelstrips speciaal voor Console 1 op de markt komt.

Conclusie

Wat mij betreft heb je nog altijd een andere controller nodig met transportknoppen, faders en aux-sends om het totale mixgevoel van een mengtafel te benaderen. Maar Console 1 doet wel iets dat veel van de betaalbare controllers niet voor elkaar krijgen: je ogen worden tijdens het instellen van eq en compressie van het scherm weggehouden, waardoor je automatisch beter luistert. Voor je het weet ben je vliegensvlug instellingen van verschillende kanalen op elkaar af aan het stemmen. Dat is waar mixen om gaat: op intuïtie snel kunnen zoeken naar instellingen die werken. Niet heen en weer klikken, niet scrollen en vooral niet naar een grafische weergave van een equalizer kijken. Mits je de kanaalnummers uit je hoofd leert of de kanaalnamen voor elke mix op een stukje tape schrijft en boven de drukknoppen plakt, werkt Console 1 zelfs sneller dan een analoge mengtafel. Het heeft meer weg van de grotere controllers of digitale mengtafels, die ook speciale knoppen hebben voor de eq en dynamics van het geselecteerde kanaal. Daarom werkt Console 1 veel fijner dan controllers die plug-inparameters mappen naar hun faders: dan ben je meer aan het zoeken naar wat elke fader nú weer doet, dan dat je er snelheid mee wilt. Het gebrek aan communicatie met de daw en de kanaalselectiemethode vind ik tekortkomingen, maar als je projecten niet buitensporig veel kanalen hebben valt er mee te leven. ■

HET OORDEEL

- processor-efficiënt
- degelijke bouwkwaliteit en gevoed via usb
- vertraging usb-audio
- geen controllerinfo van Snow naar midi

- geen display voor tracknamen op controller
- geen controle van daw-parameters